

Ergonomiavinkkejä ravintolatyöhön

Aineistoa perehdytyksen tueksi,
turvallisuustuokioon tai taukotilaan
tulostettavaksi

Päivi Rauramo, työfysioterapeutti TtM

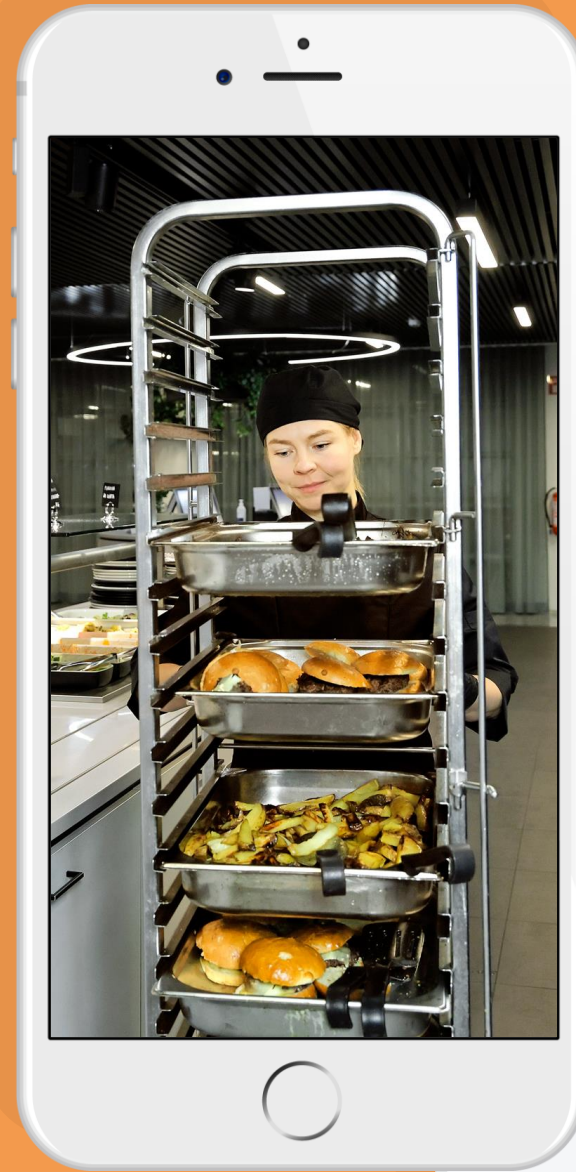
Sisältö

- Kuormien purku ja taakkojen siirto
- Turvallinen nosto
- Tasokärry ja pyöräalusta
- Työkäsineet ja patakintaat
- Varastot
- Keittiön työtasot

- Leikkaaminen
- Annosten tarjoilu
- Työskentely baarissa
- Hyvät työjalkineet
- Palautuminen
- Huolehdi hyvinvoinnistasi!

Kuormien purku ja taakkojen siirto

- Kuormien purku ja taakkojen siirto ovat säännöllisesti toistuvia fyysistä ponnistelua vaativia työvaiheita ravintolassa.
- Oikeilla työtavoilla ja apuvälineiden käytöllä voidaan kuormitusta vähentää.
- Kuormitus kohdistuu etenkin alaselkään ja ylös nostaessa niska-hartiaseutuun ja olkapäihin.
- Opettele oikea nostotekniikka!

Turvallinen nosto

- Käänny kokonaan taakkaa kohti, varpaat aina työskentelysuuntaan päin, vältä selän kiertoliikettä.
- Mene lähelle nostettavaa tuotetta.
- Koukista lonkkia ja polvia alhaalta nostaessa.
- Valmistaudu nostoon, ota kerralla pitävä ote.
- Nouse ylös tasaisin liikkein pitäen taakka lähellä vartaloa.
- Käänny kokonaan taakan laskupaikkaan päin.

Raskaammat taakat on hyvä sijoittaa lähelle sylitasoa ja kevyemmät ylä- tai alatasolle. Ota tukeva ote taakasta ja tue se vartaloosi noston aikana.

Tasokärry ja pyöräalusta

- Hyödynnä tasokärryä ja pyöräalustaa tavaroiden kuljetuksessa.
- Näin kantaminen vähenee, tavaroiden siirtely ja kuljetus kevenevät sekä etenkin yläraajojen ja selän kuormitus vähenee.

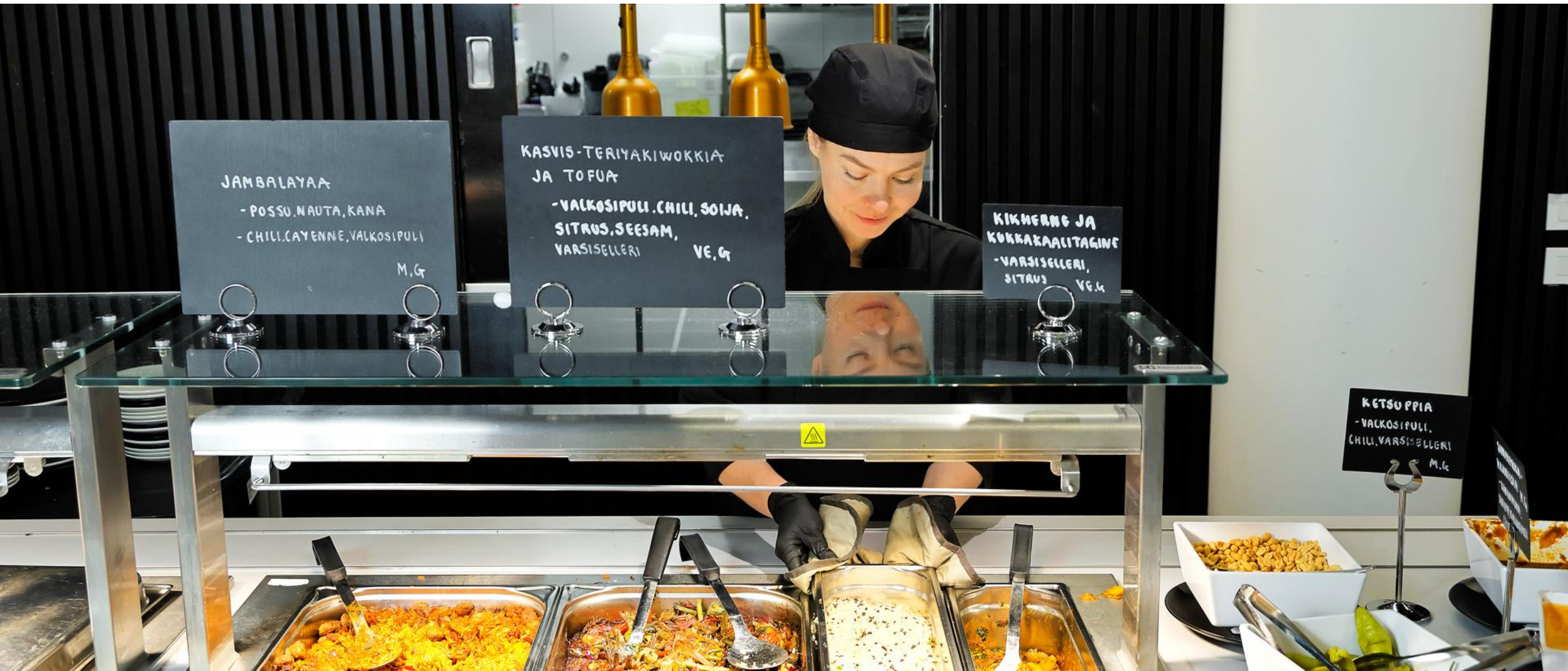
Nosta astiat pienissä erissä!

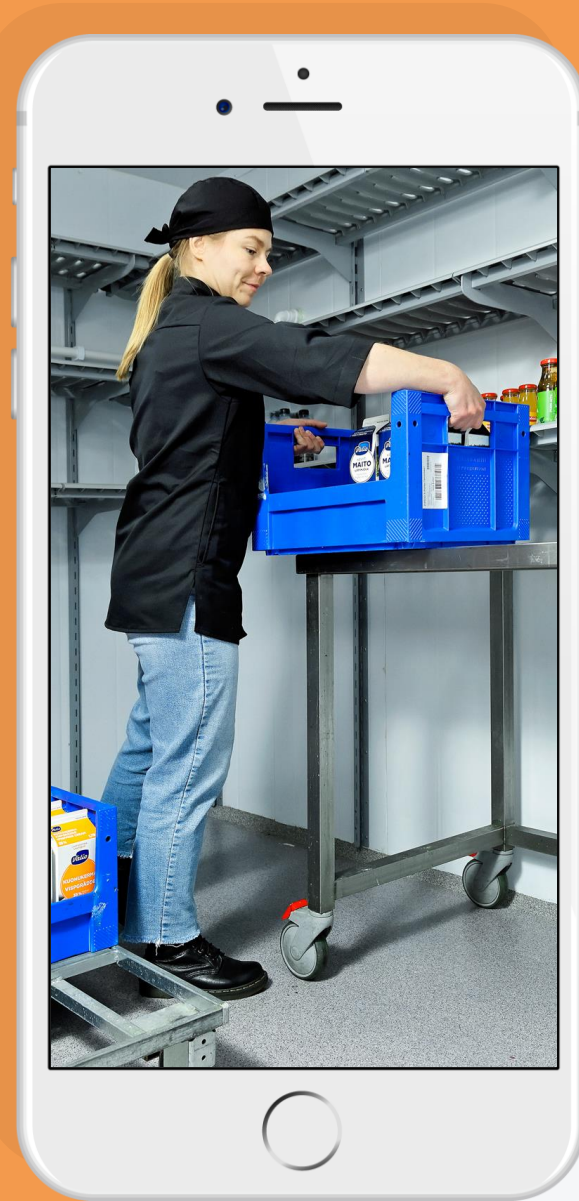
Työkäsineet ja patakintaat

Suojaa käsiäsi työkäsineillä. Muista ehjien ja kuivien patakintaiden käyttö kuumia astioita käsitellessä. Näin vältät palovamman ja saat hyvän otteen taakasta.

Varastot

- Painavat tuotteet kannattaa sijoittaa keskihyllyille, jotta niiden nostaminen hyvässä asennossa on mahdollista.
- Kevyet tuotteet voivat olla ylä- tai alahyllyillä.

Käytä tikasjakkaraa!

- Tikasjakkara on hyvä olla varastoissa, joissa säilytetään tavaraa ylhäällä hyllyillä.
- Korokkeen avulla ylettyt helpommin korkealle, lisäksi ne ovat kevyitä ja helposti siirrettäviä.
- Hartiatason yläpuolelta nostaminen kuormittaa olkapäitä ja niska-hartiaseutua.
- Myös korkeiden kuormien purussa kannattaa hyödyntää koroketta.

Muita varaston apuvälineitä

- Ovista kulkeminen on hankalaa, jos samalla kantaa taakkaa käsissä.
- Erilaiset apuvälineet, joilla oven saa pidettyä auki, helpottavat työskentelyä.
- Myös kynnyksien kohdalle voi tarpeen mukaan laittaa kulkemista helpottavia luiskia.

Keittiön työtasot

- Työtasojen riittävyys ja laitteiden, kuten tiskikoneen ja uunien sopiva korkeus ehkäisevät selän ja käsivarsien haitallista kuormittumista.
- Sopiva korkeus on tärkeää selän kannalta. Säädetävät ja eri korkeudella olevat työtasot mahdollistavat hyvän työskentelyasennon eripituisille työntekijöille.
- Tiskikoneen vieressä on hyvä olla laskutilaa sekä puhtaille että likaisille astioille ja astiakoreille.

Leikkaaminen

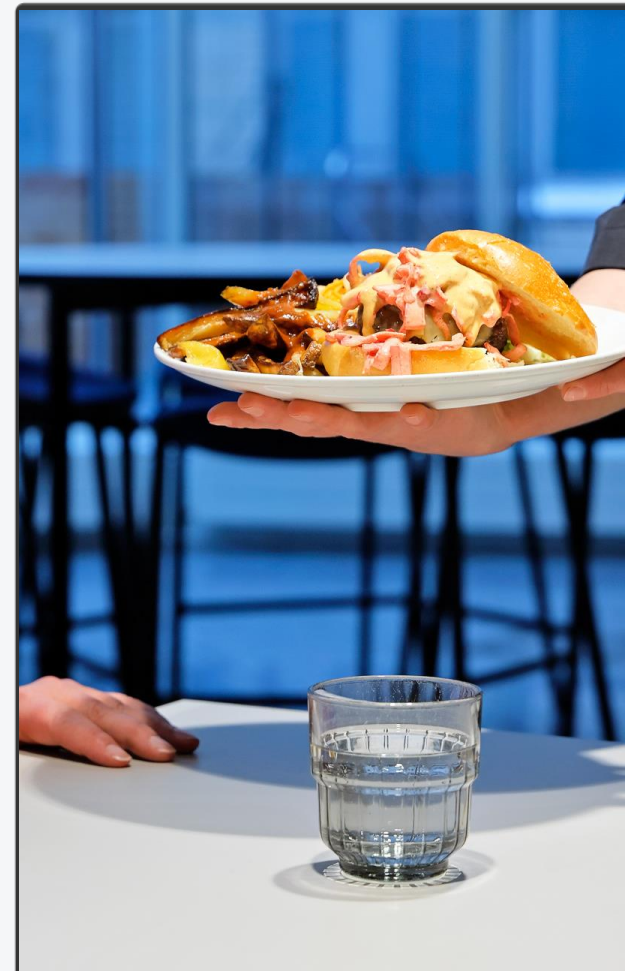
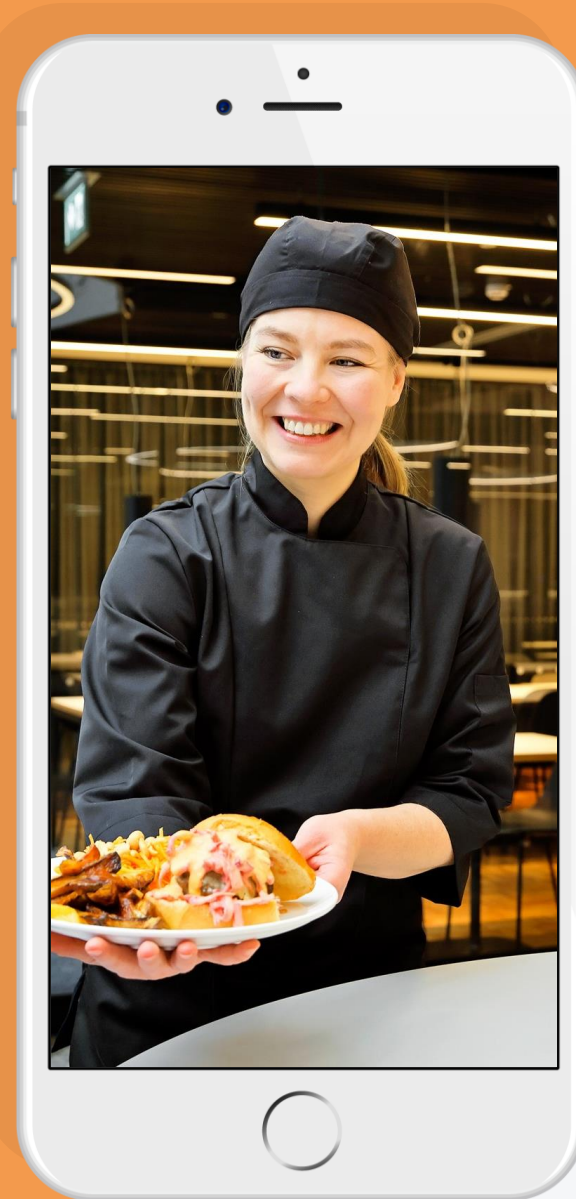
- Leikkaaminen on toistotyötä, jota voi keventää työvaiheita vaihtelemalla.
- Työtason korkeutta voi säädellä eri paksuisilla leikkuulaudoilla.
- Veitsi on kokon tärkeä työkalu, siksi sen on hyvä olla:
  - käyttötarkoitukseen sopiva
  - ergonomisesti muotoiltu
  - terävä.

Annosten tarjoilu

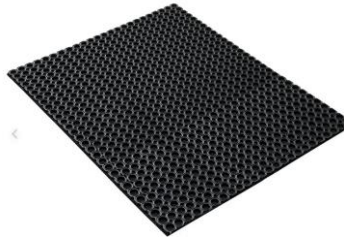
- Opettele työskentelemään välttämällä hartioiden turhaa jännittämistä ja käyttämällä molempia käsiä tasapuolisesti.
- Astioiden paino vaikuttaa oleellisesti tarjoilijan työn kuormittavuuteen.
- Annoksia kantaessa työskentele ranteet suorina ja kyynärpäät lähellä vartaloa.
- Sijoita painavimmat astiat lähemmäs kyynärpäätä ja kevyemmät kauemmas vartalosta.
- Usein olisi parempi kantaa annokset useammassa erässä kuin yrittää saada vietyä kaikki yhdellä kertaa.
- Hyödynnä mahdollisuuksien mukaan tarjoiluvaunua.

Työskentely baarissa

- Seisomatyössä suositellaan pehmustettua alustaa.
- Juomia valuttaessa älä pidä koko aikaa lasista kiinni, vaan laske välillä käsivarret rennoksi alas.

- Vältä turhaa kurottelua.
- Älä nosta täysinäistä oluttynnyriä yksin.
- Nokkakärry on kätevä apuväline painavan tavaran siirtämiseen.

Hyvät työjalkineet

- Riittävän tilavat, askelvara vähintään 1 cm.
- Anatomisesti muotoillut irrotettavat sisäpohjat.
- Jalkaa tukevat ja lestiltään erittäin hyvin jalkaan istuvat.
- Joustavat ja myötäilevät vaientaen iskua ja vähentäen kuormitusta.
- Eivät hierrä eivätkä hankaa.
- Pitävä ja joustava pohja, joka ei ole märällä pinnalla liukas.
- Umpikärkiset
- Kunnollinen remmikiinnitys, kantaremmi lisää työturvallisuutta.

Palautuminen

- Vaihtele mahdollisuuksien mukaan työtehtäviä ja huolehdi riittävästä tauotuksella. Lyhyistä mikrotauoistakin on merkittävää hyötyä!
- Voisitko työskennellä välillä istuen esimekiksi satulatuolilla?

Huolehdi hyvinvoinnistasasi

Omasta terveydestä huolehtiminen, terveyttä tukevat elämäntavat ja painonhallinta ovat tärkeitä työkyvyn ja hyvinvoinnin kannalta.

- Liiku monipuolisesti.
- Lepää ja nuku riittävästi.
- Syö säännöllisesti ja terveellisesti.
- Muista ergonomiset työtavat.

